

Руския народъ и тачеше старинни обичаи“ . . . „Петъръ Габара можеше да сжди, но сждия никому никога не стана. Той въплотяваша съзерцателността на планинеца, суровостта на полянеца, трудолюбието на селянина, културността на човѣка. живѣлъ въ града и прямотата на воинъ . . .“

Петъръ Габарътъ, както ни го е нарисувалъ Ив. Кириловъ, е доста сложенъ типъ, макаръ че въ основата си той обема най-характернитѣ особености на Българина. Той е трезвенъ, благовъзпитанъ ученолюбивъ, трудолюбивъ, пестеливъ. дълбоко привързанъ къмъ земята и къмъ старитѣ обичаи въ родиния си край. Отъ Русия той е донесълъ, заедно съ нѣколко любими автори, дълбокото убеждение, че физическия трудъ надъ майката земя е най-благородното и най-благодатното човѣшко занятие; а заедно съ това — едно благоговение предъ личността и идеитѣ на Левъ Толстой. Но кето трезвенъ българинъ, той е съумѣлъ да помири учението на великия русинъ за непротивенieto на злото съ реалнитѣ интереси на националното бъдаще; — миролюбието — съ разумната и неизбежна, при известенъ случай, отбранителна война. Ето защо, когато се обявява мобилизацията презъ есента на 1912 год. той повежда полка си срещу турчина съ доблестта и хладнокръвието на храбъръ офицеръ. Чудно искрено и задушевно настроение нахлуватъ ония страници отъ романа, въ които автоътъ разказва, какъ Габарътъ се прощава съ родното си село и бащинъ домъ, окупираритѣ отъ нахълталитѣ въ Добруджа румъни. Пъленъ съ психологична правда и краснъ въ възвишения полетъ на нравственото чувство е оня пасажъ, дето Габарътъ се старае да убеди стария си другаръ Андрея Порязъ да не продава чифлика си, а да се прибере въ родното си село (Сребърна) та като него и той да обработаа и нагледва нивитѣ си и да прекара тихо и въ съзерцание старинитѣ си. Сжщо така е хубаво снова мѣсто въ разказа дето семейството на Габара се топи въ радостъ при известието, че Стойко синътъ на Гъбара — офицеръ, плененъ отъ турцитѣ) е живъ и че ще се върне наскоро отъ Германия, дето е избѣгълъ — заедно съ булката полякина и бебето което има отъ нея; а Андрей Порязътъ, чийто синъ Боянъ, сжщо офицерд, връстникъ на Стойко Габара, е